

KOMENTÁŘ

21. dubna 2021

Důchody a příjemci důchodů v Jihočeském kraji v roce 2020

V Jihočeském kraji pobíralo v prosinci 2020 některý z důchodů více než 180 tisíc osob, z toho 150 tisíc osob pobíralo starobní důchod ať už samostatně, nebo v kombinaci s pozůstalostním důchodem. Průměrný starobní důchod sólo v kraji činil 14 393 Kč, přičemž muži pobírali v průměru o 2 409 Kč více než ženy.

V Jihočeském kraji v prosinci 2020 splňovalo podmínky pro výplatu některého z důchodů celkem 180 149 osob, mezi nimiž převažovaly ženy (58,4 %). Počet důchodců v kraji meziročně mírně klesl, zejména kvůli úbytku na straně žen (-599). Byl tak přerušen dlouhodobý trend nárůstu počtu důchodců, což může být úzce spjato se současnou pandemickou situací a zvýšeným počtem zemřelých osob ve vyšších věkových kategoriích.

Za posledních deset let se počet příjemců důchodů v kraji zvýšil o 2,2 %, nejvyšší nárůst byl zaznamenán u příjemců invalidních důchodů pro invaliditu 2. stupně (+16,7 %), naopak největší pokles byl uveden u příjemkyň vdovských důchodů sólo (-38,9 %).

Tab. 1 Příjemci důchodů a průměrná měsíční výše důchodů podle druhu v kraji (v prosinci)

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

	2011	2013	2015	2017	2019	2020
	Příjemci důchodů					
Příjemci důchodů celkem	176 290	175 419	176 978	179 044	180 245	180 149
v tom starobní důchod plný ¹⁾	103 350	103 681	107 134	110 370	112 897	113 238
starobní důchod poměrný ¹⁾	213	205	174	158	165	190
pro invaliditu 3. stupně ¹⁾	13 394	11 826	10 834	10 005	9 254	9 016
pro invaliditu 2. stupně ¹⁾	3 853	4 399	4 352	4 383	4 367	4 498
pro invaliditu 1. stupně ¹⁾	11 329	11 454	11 349	11 708	11 654	11 796
vdovský sólo	1 860	1 740	1 513	1 293	1 127	1 136
vdovský kombinovaný	33 475	33 159	32 840	32 520	32 164	31 664
vdovecký sólo	422	401	383	355	328	320
vdovecký kombinovaný	5 555	5 722	5 759	5 801	5 881	5 888
sirotčí	2 839	2 832	2 640	2 451	2 408	2 403
	Průměrná měsíční výše důchodu (v Kč)					
Průměrný důchod celkem	10 172	10 518	10 869	11 321	12 896	13 842
v tom starobní plný ¹⁾	10 459	10 872	11 260	11 765	13 380	14 393
starobní poměrný ¹⁾	4 502	4 391	4 282	4 218	5 080	5 623
pro invaliditu 3. stupně ¹⁾	10 025	10 258	10 405	10 660	11 899	12 703
pro invaliditu 2. stupně ¹⁾	6 788	6 672	6 725	6 895	7 909	8 514
pro invaliditu 1. stupně ¹⁾	6 068	5 997	5 951	6 014	6 870	7 398
vdovský sólo	6 803	7 032	7 224	7 510	8 642	9 255
vdovský kombinovaný	11 391	11 799	12 156	12 628	14 402	15 429
vdovecký sólo	5 958	6 330	6 620	6 884	7 957	8 609
vdovecký kombinovaný	12 674	13 182	13 650	14 245	16 259	17 407
sirotčí	5 438	5 698	5 889	6 130	7 064	7 629

¹⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým

KOMENTÁŘ

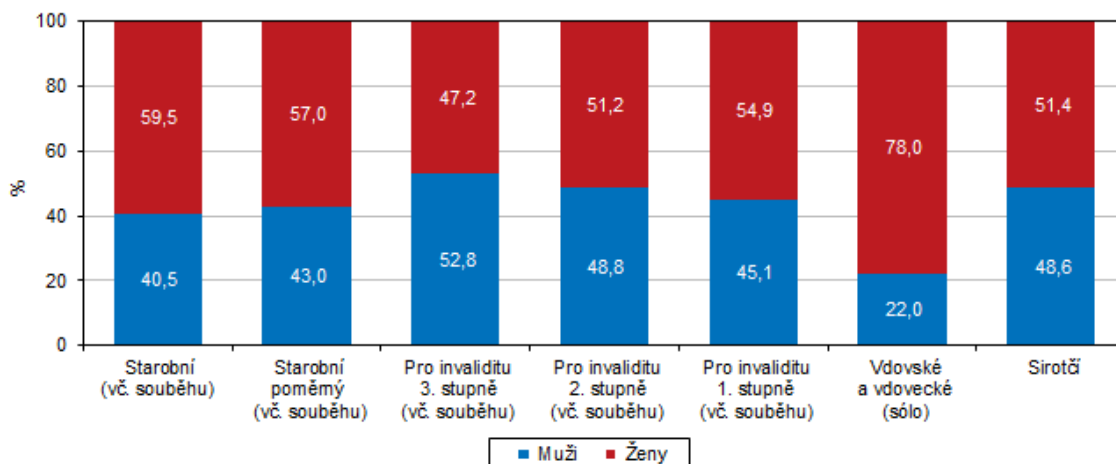
V porovnání s rokem 2011 počet mužů pobírajících některý z důchodů vzrostl o necelých 5 tisíc (+7,0 %), naopak počet žen se snížil o 1 043 (-1,0 %).

Průměrný důchod celkem v Jihočeském kraji v roce 2020 činil 13 842 Kč a byl nižší o 101 Kč než průměrný celkový důchod v ČR. V mezikrajském srovnání byl šestý nejvyšší. Od roku 2011 vzrostl průměrný celkový důchod v kraji o 36,1 %, meziroční nárůst činil 7,3 %.

Většina z příjemců důchodů (83,6 %) pobírala **starobní důchod**, ať už sólo nebo v souběhu s vdovským případně vdoveckým důchodem. Téměř ve všech kategoriích převažovaly ženy, výjimku tvořily pouze důchody pro invaliditu 3. stupně, kdy mírně převažovali muži. Výrazná převaha žen byla zjištěna u pozůstalostních důchodů vyplácených samostatně, kdy na 1 vdovce připadaly více než 3 vdovy.

Graf 1 Příjemci důchodů podle pohlaví a druhu pobíraného důchodu v kraji v prosinci 2020

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

Starobní důchod plný sólo (tj. bez souběhu s pozůstalostním důchodem) dosáhl v prosinci 2020 v kraji 14 393 Kč, což bylo o 109 Kč méně než republikový průměr. Kraj v rámci Česka obsadil pátou nejvyšší příčku. Na čele pomyslného žebříčku se umístila Praha, kde byl v roce 2020 vyplácen průměrný starobní důchod sólo o 1 046 Kč vyšší než na jihu Čech.

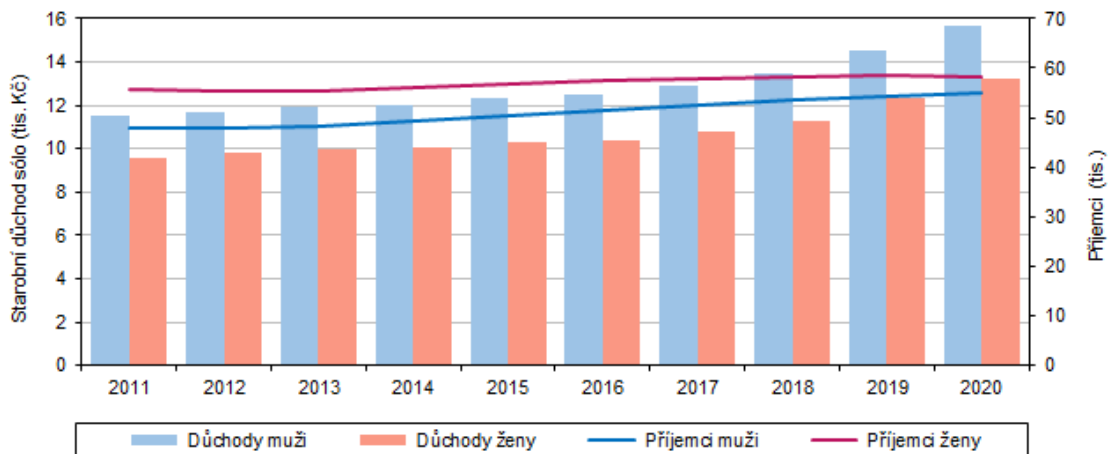
Jihočeské ženy se starobním důchodem bez souběhu pobíraly průměrně o 1 172 Kč méně, než činil průměrný důchod v kraji. Naopak důchodcům mužům bylo v průměru vypláceno o 1 237 Kč více než krajský průměr. Rozdíl mezi průměrným starobním důchodem sólo u mužů a žen tedy činil 2 409 Kč. Za posledních deset let vzrostly starobní důchody sólo u obou pohlaví o více než třetinu, přičemž nárůst u žen byl nepatrně vyšší (+38,0 %).

Zatímco počet jihočeských důchodců-mužů, kteří pobírali starobní důchod bez souběhu, se mezi roky 2011 a 2020 zvyšoval rychleji (+15,3 %), počet důchodkyň stoupl pouze o 4,6 %. Díky tomu se rozdíl mezi počtem důchodců a důchodkyň výrazně snížil. V roce 2011 počet žen pobírajících starobní důchod sólo převyšoval počet mužů o necelých 8 tisíc, v roce 2020 to bylo již jen o 3 tisíce.

KOMENTÁŘ

Graf 2 Příjemci a průměrná výše starobního důchodu sólo podle pohlaví v kraji (v prosinci)

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

Nejvíce příjemců všech důchodů žilo na Českobudějovicku, nejméně jich bylo zaznamenáno na Prachaticku. Podíl příjemců všech starobních důchodů bez souběhu činil v kraji 63,0 %, přičemž nejvyšší byl na Písecku (64,7 %) a nejnižší na Prachaticku (58,6 %).

Tab. 2 Příjemci důchodů a průměrná měsíční výše důchodů podle okresů v prosinci 2020

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

Kraj, okresy	Důchody celkem	Druh důchodu									sirotčí
		starobní sólo		invalidní sólo			vdovský		vdovecký		
		plný	poměrný	pro invaliditu 3. stupně	pro invaliditu 2. stupně	pro invaliditu 1. stupně	sólo	kombinovaný	sólo	kombinovaný	
Příjemci důchodů											
Jihočeský kraj	180 149	113 238	190	9 016	4 498	11 796	1 136	31 664	320	5 888	2 403
České Budějovice	51 939	32 409	48	2 401	1 330	4 043	340	8 829	100	1 695	744
Český Krumlov	15 635	9 938	17	967	363	866	94	2 587	30	569	204
Jindřichův Hradec	26 956	17 364	33	1 298	712	1 386	157	4 802	47	835	322
Písek	20 861	13 474	26	937	339	1 068	145	3 861	29	694	288
Prachalice	14 816	8 670	15	907	560	1 308	83	2 557	25	466	225
Strakonice	21 174	12 761	25	1 268	677	1 604	121	3 713	45	706	254
Tábor	28 768	18 622	26	1 238	517	1 521	196	5 315	44	923	366
Průměrná měsíční výše důchodů (v Kč)											
Jihočeský kraj	13 842	14 393	5 623	12 703	8 514	7 398	9 255	15 429	8 609	17 407	7 629
České Budějovice	14 060	14 777	5 862	12 737	8 487	7 430	9 292	15 759	8 433	17 830	7 762
Český Krumlov	13 664	14 079	5 822	12 947	8 380	7 359	8 873	15 226	8 975	17 093	7 190
Jindřichův Hradec	13 625	14 012	5 478	12 655	8 540	7 336	9 379	15 123	8 683	16 984	7 603
Písek	13 869	14 244	5 483	12 407	8 444	7 346	9 308	15 307	8 436	17 318	7 702
Prachalice	13 397	14 200	6 174	12 542	8 543	7 318	8 776	15 256	8 546	17 150	7 162
Strakonice	13 706	14 361	5 033	12 806	8 614	7 353	9 219	15 421	8 593	17 408	7 514
Tábor	14 060	14 469	5 624	12 731	8 525	7 544	9 463	15 434	8 846	17 406	7 936

V souvislosti se zvyšováním hranice pro odchod do důchodu a s obtížnějším uplatněním starších osob na trhu práce se v posledních letech zvyšuje počet lidí, kteří se rozhodnou odejít do předčasného důchodu.

KOMENTÁŘ

V prosinci 2020 pobíralo v Jihočeském kraji **předčasný starobní důchod** (ať už samostatně nebo v souběhu s pozůstalostním důchodem) 29,6 % starobních důchodců. Proti roku 2011 vzrostl počet osob, které do důchodu odešly předčasně, o více než 41 %.

Trend u obou pohlaví v kraji je dlouhodobě vzestupný. V posledních deseti letech byl vyšší nárůst předčasných důchodců zaznamenán u mužů, když jejich počet stoupl o 45 %. Počet žen, byl oproti roku 2011 vyšší o necelých 40 %. Přestože v absolutních číslech bylo v předčasném důchodu více žen, jejich podíl v roce 2020 činil 27,9 %, zatímco podíl mužů dosáhl 32,1%.

Tab. 3 Příjemci předčasných starobních důchodů v kraji podle pohlaví (v prosinci)

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

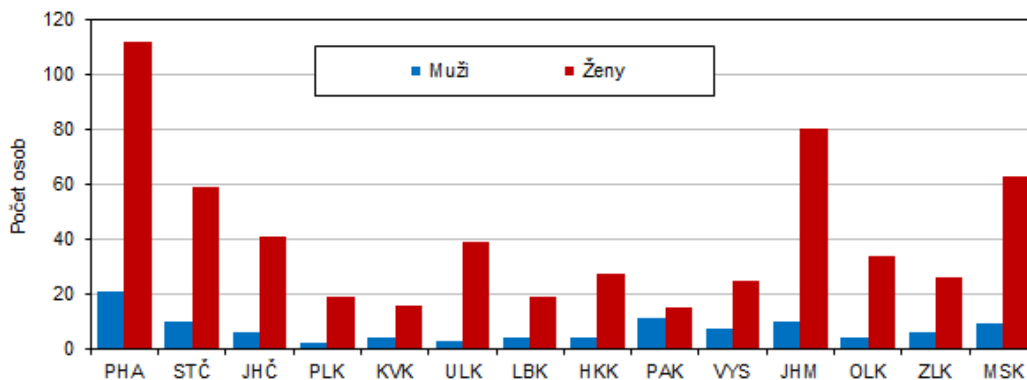
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Muži									
Příjemci starobních důchodů¹⁾	53 171	53 493	53 897	54 772	55 906	57 195	58 287	59 223	60 236	60 920
z toho předčasných starobních důchodů	13 482	14 241	14 781	15 543	16 296	16 978	17 679	18 247	18 920	19 566
v %	25,4	26,6	27,4	28,4	29,1	29,7	30,3	30,8	31,4	32,1
	Ženy									
Příjemci starobních důchodů¹⁾	88 085	87 921	87 722	88 221	89 019	89 508	89 734	89 968	90 140	89 352
z toho předčasných starobních důchodů	17 921	18 743	19 501	20 424	21 284	22 155	22 934	23 584	24 246	24 923
v %	20,3	21,3	22,2	23,2	23,9	24,8	25,6	26,2	26,9	27,9

¹⁾ plných nebo poměrných, včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým důchodem

Nejvyšší podíl osob pobírajících předčasný starobní důchod byl v prosinci 2020 evidován v okrese Jindřichův Hradec, kde možnosti dřívějšího odchodu do důchodu využilo 36,4 % starobních důchodců. Nejméně této možnosti využívali důchodci na Prachaticku, kde dříve odcházelo do penze pouze 21,8 % starobních důchodců.

Česká správa sociálního zabezpečení na svých stránkách zveřejňuje také **počty důchodců ve věku 100 a více let**. V prosinci 2020 jich bylo v Česku evidováno celkem 676, mezi nimiž výrazně převažovaly ženy (85,1 %), nejstarší příjemce důchodu žil v Praze. V Jihočeském kraji koncem roku 2020 pobíralo některý z důchodů 47 osob starších 100 let.

Graf 3 Příjemci starobního důchodu ve věku 100 a více let podle krajů v prosinci 2020

Kontakt:

Ing. Irena Votrubová, KS ČSÚ v Č. Budějovicích, E: irena.votrubova@czso.cz, T: 386 718 450